

eller maaske det var en Branddirektørfuldmægtig (*Anton Jensen*: Amtstuefuldmægtig) . . . naa, en Amtstuefuldmægtig kørte omkring for at ansætte Bygningsafgiften, men med det samme meddelte han Folk, at blot de vilde give ham en Del af Pengene, Halvdelen for nogles Vedkommende, to Kroner for andres, kunde de blive af med den. Men det har vistnok aldrig været Lovgivningsfaktorernes Mening, naar en Bygning ikke var afgiftspligtig, at man saa alligevel kunde komme og maale den op og sætte den til Afgift, og hvis der saa ikke blev gjort store Anstalter for at blive fri, skulde Afgiften betales, selv om det var nok saa uretfærdigt. Det blev bevist den Gang, at det i mange Tilfælde var sket, at Bygninger vare blevne satte til Bygningsafgift, som ikke vare afgiftspligtige enten paa Grund af Arealets Lidenhed eller paa Grund af, at der var Landbrug eller andre Ting ved Siden af eller lignende. Det maa dog være Lovens Mening, at naar den er given for at lindre Byrden, skulde de paagældende Myndigheder ikke kunne komme og stik imod Loven sætte Bygningerne i Afgift alligevel og saa sige: Ville I blot bagefter betale nogle Penge for at blive fri, skulde I blive det; men det er der mange Eksempler paa fra tidligere Tid, og der findes ogsaa enkelte Tilfælde nu. Min Tanke falder i denne Forbindelse paa Loven af 1893, hvorved vi sidst foretog Lempelser i Bygningsafgiften. Der blev i denne Lovs § 1 angivet, at Bygninger, som benyttes i religiøst Øjemed, til videnskabelige Foredrag eller lignende Ting, skulde være fritagne for Bygningsafgift, naar de ikke eller kun undtagelsesvis benyttes til andre Ting. Nu har jeg hørt fra mange forskellige Sider, at det i visse Jurisdiktioner eller maaske nærmest Amtstuedistrikter er næsten umuligt at blive fritaget for Skat af disse Bygninger, selv om de udelukkende benyttes, lad mig sige til religiøst Brug. Nogle Steder gaar det temmelig nemt, men det viser sig, at der er forskellige Opfattelser overalt, og jeg skal her fremdrage et enkelt Eksempel og spørge den højtærede Finansminister, om den paagældende Politimester har Ret eller de paagældende Ejere af vedkommende Forsamlingshus. Det Forsamlingshus, jeg tænker paa, er udelukkende blevet brugt i religiøst Øjemed undtagen i eet eneste Tilfælde, hvor der blev holdt en Basar, og til denne Basar blev der givet Gaver, som bleve bortsolgte en bestemt Dag, og hele Udbyttet gik til velgørende Øjemed, dels til en privat Skole, tror jeg,

og dels til en hel Del fattige; men da Byens Politimester fik det at vide, sagde han: for Fremtiden skulde I betale Bygningsafgift. De skreve saa til mig, da de vidste, at jeg havde været med til at lave Loven og havde været Ordfører og kendte lidt til Sagen, og spurgte mig, om de vare pligtige til at betale. Dertil sagde jeg nej og sendte dem et Eksemplar af Loven; men Forholdet blev alligevel det, at i den første Skatte-termin maatte de betale Bygningsafgift. Om de ere blevne fri siden, ved jeg ikke, men jeg tvivler derom. Nu spørger jeg den højtærede Minister, om Loven kan hjemle Politimesteren Lov til at forlange, at Bygningsafgiften skal betales, naar der udtrykkelig staaer i Paragraffens sidste Linie, at en saadan Bygning undtagelsesvis maa bruges til andre Ting end til religiøs Brug eller videnskabelige Foredrag, eller hvad det nu er. Som sagt, det er mange Gange besværligt at blive fri for denne Bygningsafgift, naar Bygningen er brugt til andet Øjemed end det, der er bestemt angivet, og bliver den eneste Gang brugt til andet, ere Autoriteterne straks til Stede og sige, at nu skulde de betale Bygningsafgift. Efter min Formening siger Loven det modsatte. Naar jeg saa gaar over til det nu foreliggende Lovforslag, maa jeg sige, at det forundrede mig i allerhøjeste Grad, at de ærede Forslagsstillere kun have ment at ville fritage Værkstedet. Jeg hørte nok, at det ærede Medlem for Hjørring Amts 4de Valgkreds (Th. Larsen) mente, at det var en Misforstaaelse, men jeg har ganske vist opfattet den ærede Ordfører baade i Dag, og da han forelagde Lovforslaget, som at det ikke var nogen Misforstaaelse. Det er kun Værkstedet og ikke noget andet, der skal fritages. Nu kan det nok siges, at det kan være retfærdigt at nøjes med Værkstedet, fordi der er en hel Del Haandværkere, som kun behøve et lille Værksted eller slet intet, medens andre behøve et større Areal, større Plads, og Indtægterne af disse to forskellige Haandværk kunne være lige store. Men paa den anden Side maa jeg gøre de ærede Forslagsstillere opmærksom paa, at vi her ville komme ind paa et Skraaplan, som det er vanskeligt at klare; thi hvad er Værksted, og hvad er Beboelseslejlighed? Naar vi f. Eks. tage en Smed, saa har jeg aldrig opdaget, at hans Smedje og Beboelseslejlighed var et og det samme, men for Skomager og fremfor alt for en Væver er i de fleste Tilfælde Beboelseslejlighed og Værksted et og det samme. Jeg spørger